BENELUX-GERECHTSHOF

COUR DE JUSTICE BENELUX

A 84/5/7

ARREST VAN 25 SEPTEMBER 1986

in de zaak A 84/5

Inzake :

MERKENBUREAU VAN DER GRAAF & Co. B.V.

tegen

AGIO SIGARENFABRIEKEN N.V.

Procestaal : Nederlands

ARRET DU 25 SEPTEMBRE 1986

dans l'affaire A 84/5

En cause :

MERKENBUREAU VAN DER GRAAF & Co. B.V.

contre

AGIO SIGARENFABRIEKEN N.V.

Langue de la procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 84/5

(1) Gezien het voor eensluidend gewaarmerkte afschrift van het vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam van 31 oktober 1984 gewezen in de zaak van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Merkenbureau Van der Graaf & Co. B.V. tegen de naamloze vennootschap Agio Sigarenfabrieken N.V., waarbij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aan dit Hof vragen van uitleg zijn gesteld met betrekking tot de Eenvormige Benelux-wet betreffende de dwangsom ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

(2) Overwegende dat in deze procedure Van der Graaf een voorziening heeft verzocht als bedoeld in artikel 611 d lid 1 van het Nederlandse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, welke bepaling overeenkomt met artikel 4 lid 1 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom ;

(3) Overwegende dat de Rechtbank de feiten waarop de door het Benelux-Gerechtshof te geven uitleg moet worden toegepast, als volgt heeft omschreven : "Van der Graaf, die gedurende vele jaren de merkzaken van Agio had behandeld en aan wie Agio bij brief van 24 november 1977 had medegedeeld dat zij haar merkenportefeuille en de bewaking daarvan met onmiddellijke ingang aan een ander had toevertrouwd is bij vonnis in kort geding van de president dezer rechtbank d.d. 23 december 1978 veroordeeld om binnen 10 werkdagen na betekening van het vonnis de dossiers, welke zij met betrekking tot voor Agio verrichte werkzaamheden had aangelegd, aan laatstgenoemde af te geven op verbeurte van een dwangsom van f 5.000,— voor ieder dossier dat zij niet of niet volledig zou afgeven. Na betekening van het vonnis heeft Van der Graaf een groot aantal dossiers en stukken aan Agio overgedragen. Nadat deze bij brief van 11 april 1978 aan Van der Graaf een lijst van de volgens haar nog ontbrekende dossiers en stukken had gezonden, heeft Van der Graaf alsnog een aantal dossiers en stukken aan Agio doen toekomen. Met betrekking tot deze dossiers en stukken stelt Van der Graaf dat zij,voorzover het lopende zaken

./.

betrof, in de veronderstelling verkeerde dat zij deze reeds op een eerder tijdstip (tegelijk met de andere lopende zaken) aan haar opvolger had afgegeven, en dat zij, voorzover het om zich in haar archief bevindende dossiers ging, zich van het bestaan daarvan niet bewust was geweest, nu deze dossiers, als gevolg van in het verleden gemaakte fouten, niet vermeld waren in haar merkenrapport, dat voor haar de enig in aanmerking komende toegang vormde tot het door haar voor Agio gehouden archief. Agio maakt nu aanspraak op betaling van de opgelegde dwangsom voor deze na afloop van de in het kort-gedingvonnis daarvoor gestelde termijn aan haar overgedragen dossiers. Van der Graaf verzoekt een voorziening als bedoeld in artikel 611 d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarbij zij zich beroept op (tijdelijke) onmogelijkheid om aan de veroordeling te voldoen." ;

(4) Overwegende dat de Rechtbank de navolgende vragen heeft gesteld met betrekking tot de uitleg van artikel 4 lid 1 van de Eenvormige Benelux-wet betreffende de dwangsom :

"(1) kan een voorziening als bedoeld in dit artikel ook gegeven worden door de rechter, die in een bodemprocedure het geschil moet beslissen dat gerezen is met betrekking tot de executie van een door de president van de rechtbank in kort geding gewezen vonnis, waarbij een dwangsom is opgelegd ;

(2) kan onder het begrip 'onmogelijkheid', voorkomend in genoemd artikel, mede begrepen zijn de 'putatieve' onmogelijkheid, welke zich voordoet indien de veroordeelde in de mening verkeert aan de hoofdveroordeling geheel en tijdig te hebben voldaan, en die mening na het verstrijken van de termijn waarbinnen aan de veroordeling moest zijn voldaan onjuist blijkt te zijn geweest ;

(3) (bij bevestigende beantwoording van de voorgaande vraag) aan welke normen dient het handelen of nalaten van de veroordeelde, die zich beroept op 'putatieve' onmogelijkheid te worden getoetst" ;

TEN AANZIEN VAN DE LOOP VAN HET GEDING :

(5) Overwegende dat het Hof overeenkomstig artikel 6, vijfde lid, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg een door de Griffier gewaarmerkt afschrift van het vonnis van de Rechtbank heeft gezonden ;

./.

(6) Overwegende dat partijen een memorie hebben ingediend ;

(7) Overwegende dat ter zitting van het Hof van 2 december 1985 de standpunten van partijen mondeling zijn toegelicht enerzijds door Mr. R.W. de Ruuk en anderzijds door Mr. A.J. Haakman, beiden advocaat te Amsterdam, die een pleitnota hebben overgelegd ;

(8) Overwegende dat de Advocaat-Generaal Krings op 2 juni 1986 schriftelijk conclusie heeft genomen ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Ten aanzien van de eerste vraag :

(9) Overwegende dat de Rechtbank er in die vraag kennelijk van uitgaat dat plaats, taak en bevoegdheid van de in die vraag bedoelde "rechter" enerzijds en "de president van de rechtbank" anderzijds binnen de nationale rechterlijke organisatie zozeer verschillen dat eerstbedoelde rechter niet kan worden aangemerkt als de rechter die de desbetreffende dwangsom heeft opgelegd in de zin van artikel 4 lid 1 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom ;

(10) Overwegende dat de Rechtbank, daarvan uitgaande, wil weten of niettemin de omstandigheid dat eerstbedoelde rechter naar nationaal recht is "de rechter, die in een bodemprocedure het geschil moet beslissen dat gerezen is met betrekking tot de executie van een door de president van de rechtbank in kort geding gewezen vonnis, waarbij een dwangsom is opgelegd", meebrengt dat die rechter een voorziening als bedoeld in artikel 4 lid 1 met betrekking tot die dwangsom kan geven ;

(11) Overwegende dat de bevoegdheid om een zodanige voorziening te geven naar de woorden van artikel 4 lid 1 uitsluitend toekomt aan de rechter die de dwangsom heeft opgelegd, ten deze de president ;

(12) dat de eerste vraag derhalve ontkennend moet worden beantwoord ;

./.

Ten aanzien van de tweede vraag :

(13) Overwegende dat blijkens de vraag en de omschrijving van de feiten waarop de door het Benelux-Gerechtshof te geven uitleg moet worden toegepast, het hier gaat om het geval dat de veroordeelde binnen de termijn waarin aan de hoofdveroordeling moest zijn voldaan, aan die veroordeling slechts ten dele heeft voldaan en na het verstrijken van die termijn alsnog aan het niet-nagekomen gedeelte van de veroordeling heeft voldaan ;

(14) Overwegende dat de Rechtbank wil weten of het enkele feit dat de veroordeelde "in de mening verkeert aan de hoofdveroordeling geheel en tijdig te hebben voldaan", kan meebrengen dat sprake is van "onmogelijkheid" voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen in de zin van artikel 4 lid 1 ;

(15) Overwegende dat van "onmogelijkheid" als bedoeld in genoemde bepaling sprake is indien zich een situatie voordoet waarin de dwangsom als dwangmiddel - dit wil zeggen als geldelijke prikkel om nakoming van de veroordeling zoveel mogelijk te verzekeren - naar de woorden van de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting op artikel 4 "zijn zin verliest" ;

(16) Overwegende dat dit laatste in een geval als het onderhavige, waarin niet tijdig aan de hoofdveroordeling is voldaan, moet worden aangenomen indien het onredelijk zou zijn meer inspanning en zorgvuldigheid te vergen dan de veroordeelde heeft betracht ;

(17) dat overigens in dit verband opmerking verdient dat, als de onmogelijkheid een gevolg is van "in het verleden gemaakte fouten" - zoals de veroordeelde blijkens de omschrijving van de feiten heeft gesteld - de rechter met die omstandigheid rekening kan houden bij de beantwoording van de vraag of en in hoeverre hij van de hem in artikel 4 lid 1 verleende discretionnaire bevoegdheid gebruik zal maken ;

(18) Overwegende dat het door de Rechtbank in de vraag bedoelde geval in wezen dáárop neerkomt dat de veroordeelde niet tijdig aan de veroordeling heeft voldaan tengevolge van een vergissing ;

./.

(19) Overwegende dat de rechter zich in een zodanig geval de vraag heeft te stellen of de veroordeelde die vergissing zou hebben vermeden indien hij meer inspanning en zorgvuldigheid had betracht en het niet onredelijk zou zijn dat meerdere van hem te vergen ;

(20) dat bij bevestigende beantwoording van die vraag geen sprake kan kan zijn van onmogelijkheid in de zin van meergenoemde bepaling ;

(21) Overwegende dat de tweede vraag derhalve aldus moet worden beantwoord dat het enkele feit dat de veroordeelde "in de mening verkeert aan de hoofdveroordeling geheel en tijdig te hebben voldaan", niet kan meebrengen dat sprake is van "onmogelijkheid" om aan de hoofdveroordeling te voldoen ;

Ten aanzien van de derde vraag :

(22) Overwegende dat uit het antwoord op de tweede vraag volgt dat de derde vraag geen beantwoording behoeft ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

(23) Overwegende, dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen, welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;

(24) dat volgens de Nederlandse wetgeving het salaris van de raadslieden van de partijen wordt begrepen in de kosten welke aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;

(25) dat gelet op het vorenstaande de kosten op de behandeling voor het Hof gevallen moeten worden bepaald als volgt : voor Merkenbureau Van der Graaf & Co. B.V. op 2000 gulden (exclusief B.T.W.) en voor Agio Sigarenfabrieken N.V. op 2000 gulden (exclusief B.T.W.) ;

(26) Gelet op de conclusie van de Advocaat-Generaal Krings ;

(27) Uitspraak doende op de door de Rechtbank te Amsterdam gestelde vragen :

./.

VERKLAART VOOR RECHT :

(28) 1. een voorziening als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de Eenvormige Benelux-wet betreffende de dwangsom kan niet gegeven worden door de rechter, die in een bodemprocedure het geschil moet beslissen dat gerezen is met betrekking tot de executie van een door de president van de rechtbank in kort geding gewezen vonnis, waarbij een dwangsom is opgelegd ;

(29) 2. het enkele feit dat de veroordeelde in de mening verkeert aan de hoofd-veroordeling geheel en tijdig te hebben voldaan, kan niet meebrengen dat sprake is van onmogelijkheid om aan de hoofdveroordeling te voldoen, een en ander in de zin van genoemde bepaling.

(30) Uitspraak doende omtrent de op de behandeling voor het Benelux-Gerechtshof gevallen kosten :

Bepaalt die kosten :
voor Merkenbureau Van der Graaf & Co. B.V. op 2000 gulden (exclusief B.T.W.)
voor Agio Sigarenfabrieken N.V. op 2000 gulden (exclusief B.T.W.) ;

(31) Aldus gewezen door de heren R. Janssens, president, Mr Ch.M.J.A. Moons, eerste vice-president, R. Thiry, tweede vice-president, Mr. H.E. Ras, R. Soetaert, F. Hess en Mevrouw J. Rouff, rechters, de heer P. Marchal en Mevrouw Mr.S. Boekman, plaatsvervangende rechters ;

(32) en uitgesproken door Mr. Ch.M.J.A. Moons, voornoemd, ter openbare zitting te 's-Gravenhage, op 25 september 1986, in aanwezigheid van de heer E. Kings, advocaat-generaal, en de heer C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

Dejonge

(C. DEJONGE)

(Ch.M.J.A. MOONS)